

Народна библиотека "Бранко Радичевић"

Оџаци

Жељезничка 30

025/5743-179

libro@eunet.rs

Број: 216/2023.

Дана: 20.12.2023.

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ «БРАНКО РАДИЧЕВИЋ» И МУЗЕЈСКЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА 2024. годину

Делатност Народне библиотеке «Бранко Радичевић» и Музејске јединице у Оџацима биће у 2024. години усмерена на остваривање заједничких интереса и циљева друштвеног развоја у области културе, информисања, историје и археологије.

Задачи Народне библиотеке и Музејске јединице утврђени су Законом о библиотечној делатности ("Сл. Гласник РС", бр. 34/94), Законом о јавним службама ("Сл. Гласник РС", бр. 42/92), Законом од општег интереса у области културе ("Сл. гласник РС", бр. 49/92), Законом о културним добрима ("Сл. Гласник РС", бр. 71/94", "Сл. Гласник РС", бр. 13/2016; "Сл. Гласник РС", бр. 47/2021 78/2021) Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 72/09, "Службени гласник РС", бр. 104/09, "Службени гласник РС", бр. 72/09, "Службени лист општине Оџаци, бр. 10/90, 1/92 на основу члана 3. став 3. Закона о раду („Службени гласник РС,” бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17, 113/17 и 95/18) и Појединачним колективним уговором Народне библиотеке "Бранко Радичевић" у Оџацима.

Реализујући своју функцију Библиотека ће у 2024. години своју делатност остваривати у оквиру јединственог библиотечно-информационог система у Републици Србији.

Програм рада биће у функцији уредног и квалитетног обезбеђивања, под једнаким условима, остваривања права грађана и задовољавања потребе корисника.

ОСТВАРИВАЊЕ ЗАКОНОМ УТВРЂЕНИХ ФУНКЦИЈА И ДРУГИХ ПОСЛОВА БИБЛИОТЕКЕ

1. НАБАВКА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Народна библиотека Србије израдила је предлог набавке књига и периодике у јавним библиотекама Републике Србије за 2024. годину са потребним износом средстава. Текст је рађен у складу с новоусвојеним Стандардима за јавне библиотеке у Републици Србији у коме за оџачку библиотеку предвиђена набавка 3.500 књига и 30 наслова домаће периодике у овој години. За њих је потребно издвојити 2.600.000 динара.

Међу насловима серијске публикације треба да се нађу и наслови намењени деци, као и наслови на енглеском, мађарском, ромском и словачком језику.

Структура планиране набавке:

& књиге

- белетристика	45%	1575 примерака
- дечије књиге	30%	1050 примерака
- стручне књиге	15%	525 примерака
- научно популарне	7 %	245 примерака
-завичајни фонд	3 %	105 примерака
Укупно :		3.500 примерака

2. КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА

-Планирани број уписаних корисника	3.500	
-Планирани број коришћења фонда	45.500	јединица
-белетристика	22.900	јединица
-дечија књижевност	12.400	јединица
-стручна књига	3.300	јединица
-научно-популарна литература	2.000	јединица
-завичајни фонд	400	јединица
-коришћење у библиотекама	8.000	јединица
-ван библиотека	41.000	јединица

- међубиблиотечка позамица - 250

Начин планиране набавке:

- средствима из буџета општине
- поклоном министарства културе
- куповином од спонзора
- поклоном донатора
- средствима покрајинског секретаријата

3. ЗАШТИТА БИБЛИОТЕЧКЕ И МУЗЕЈСКЕ ГРАЂЕ

Библиотека ће у просторијама где се налази библиотечки и музејски материјал и даље спроводити одговарајуће мере заштите од штетног утицаја прашице, влаге, топлоте, сунца, пожара, механичког оштећења, микрофлоре, инсеката и глодара. Оштећени библиотечки материјал издвојиће се ради рестаурације, односно повезивања.

Посебне мере заштите обухватају и редовну контролу против-пожарних апарата, обуку запослених радника у гашењу пожара и физичку заштиту просторија у којима се налази библиотечки и музејски материјал. Исто тако и музеалије ће се превентивно заштити, радом кустоса и евентуалним ангажовањем конзерватора за предмете од изузетног значаја или музеалије које ће бити постављене на изложбама.

Заштитно ископавање са Покрајинским заводом за заштиту споменика културе на објектима ван урбане зоне (не иде на трошак музеја).

4. КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА ДЕЛАТНОСТ

У оквиру својих редовних делатности – ширења и промовисања књиге и читања, што је Законом о библиотечкој делатности и законом о музејској делатности регулисано, планиране су следеће активности: прт књижевне вечери, три штампања, традиционални “Светосавски конкурс”, “Месец књиге”, “Сретење”, “Сликом кроз Ускрс и обичаје”, “Једна књига-један бод”, “Ви и библиотека”, “65+”, “Хаику фестивал”, пет тематских изложби, три музејске изложбе, учествовање у манифестацији “Дани толеранције”, “Дани Музеја и ученици у музеју”, “Обележавање дечје недеље”, “Дечје раионице”, као и неколико едукативних радионица у самој Библиотеци или Музеју. Посета сајму и куповина књига. Нематеријалне манифестације обичаје на теми “Деца и музеј” и “Дани разгледнице за празничн обележавања”. Гостовање наше установе у Заводу за заштиту споменика са материјалом “Неолит”.

У предавању је представљање досадашњих резултата на проучавању археолошког наслеђа на подручју западне Бачке, пре свега оних који се односе на музеолошку документацију и евиденцију пронађеног материјала ископаног током ранијих. године на потезу Оџаци-Дероње, Српски Милетић, и материјала са археолошког насеља који је пронађен приликом подизање фабрике MAGNA. Планира се скенирање материјала и електронски унос музеолошко-археолошке грађе. У оквиру својих редовних делатности – ширења и промовисања књиге и читања. Обрада материјала са локалитета “Доња Брањевина”.

У предавању је предвиђено и представљање досадашњих резултата на проучавању археолошког наслеђа на подручју западне Бачке, пре свега оних који се односе на музеолошку документацију и евиденцију пронађеног материјала ископаног током 2022. године. Планира се скенирање материјала и електронски унос музеолошко-археолошке грађе.

5. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

- Хаику - монографија
- штампање монографије “Завичајност”
- сепарат -Археологија и ми

6. ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Музејска јединица

- током целе године прикупљање података у архивима, музејима и библиотекама, обрада, презентација и штампање материјала.
- откуп и прикупљање историјске и етнолошке грађе
- обрада и инвентарисање постојећег материјала и њихово објављивање у стручној литератури

7. СТРУЧНИ РАД

Кустоси током 2024. године ће радити на стручној обради музеалија. Како је у Археолошком одељењу музеолошки сређен веома мали број предмета приоритетан задатак мора бити инвентарисање и израда главних картона за све збирке унутар овог Одељења, док ће се у Историјском одељењу обрађивати новоприкупљени предмети. Све ово се планира у новој електронској форми. Историјско одељење започето од 2016. године док ће археологија са писаних картона и усликаних предмета компарацију уноса започело са 2017. годином.

Рад у збирци ће се перманентно одвијати, поготово у Археолошком одељењу где је неопходно прегледати сав материјал, обавити издвајање секундарног материјала, дислоцирати га, односно одлучити шта урадити са њим (постоји могућност неког другог смештаја где би служио као студијска збирка појединим стручњацима који би добили право увида под одређеним условима, затим његова дугорочнија позајмица неком институту за које време би материјал био обрађен и враћен, а резултати објављени у научним публикацијама).

8. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

- присуство семинарима, стручним саветовањима, конгресима и другим видовима стручног усавршавањима у организацији библиотека, музеја и других установа од интереса за нашу Библиотеку и Музејску јединицу.

9. РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА, СТРУЧНИХ И НАДЗОРНИХ ОРГАНА

Током 2024. године Управни и Надзорни одбор одржаће седнице према потреби (Управни одбор 4 седница, Надзорни одбор 2 седнице). Одбори ће разматрати питања из делокруга свога рада (план и програм рада, извештај о раду, намена и допуна нормативних аката, колективног уговора и др.).

УСЛОВИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПРОГРАМА

1. ПРОСТОР

Библиотека је смештена у Жељезничкој улици, где су сада лоцирана одељења за одрасле читаоце, дечије, научно, набавка и обрада, рачуноводство и директор. **Због проблема са местом за одлагање књига, планирамо монтирање 50 м полице по библиотечким стандардима и замену дотрајале столарије научног дела са рефералном збирком ради лакшег приступа монографији од стране корисника.**

Библиотека је имала проблем са смештањем књига на одељењу одраслих, но тај се проблем пролонгирао и на смештај дечјег одељења те ће полице и ту бити неопходне.

За наредну годину планирамо, што се тиче **Музејске јединице** наставак радова унутар депоа јер је у 2014. години изграђен депо и сви предмети историјске-етнолошке-археолошке грађе исељени су из просторија банке где је за ту намену плаћан закуп. Простор је био потпуно неадекватан за разлику од садашњег где је извршена и подела по групама, али како је то дуготрајан посао планирамо даље прање, чишћење и обележавање материјала. Посебна пажња и задатак обраде биће материјал ископан са трасе Оџаци – Бачки Грачац и Оџаци-Српски Милетић и индустријска зона. Та зграда има за сврху, обраду и чување материјала и надамо се простору за галерију. Део неопраног материјала који се односи конкретно на Доњу Брањевину је селектиран по годинама и у очекивању од стране оснивача да нам додели додатне просторије, материјал би унутар њих сложили за обраду. Уз напомену да је неопходно решити полице за смештај.

Наравно након завршетка ових радова неопходно је извршити и комплетно ажурирање базе података и три планске изложбе које ће бити тематске. Како је дело простран и опремљен полицама и делом за обраду, део презентације за ученике се планира током године и у овим просторијама.

Обиласком **сеоских библиотека** установљено стање.

1. **Ратково** – Планира се израда рукохвата јер је приступ отежан читаоцима и многи без помоћи не могу да уђу у простор библиотеке. Треба степениште исподест покрити плочицама које не подлежу клизању и обезбедити приступ лицима са посебним потребама, такође неопходан је заштитни мањи трем јер врата кисну и читаоци имају проблем при уласку.
2. **Српски Милетић** – Нов простур је уређен на локацији која је свима приступачна те и са обновљеним фондом у 2018. години рад се одвија у новим просторијама. Током кишних дана установљено је да кров на споју прве и друге просторије прокишњава. То се намеће проблем кречења библиотеке. Врата између просторија требају поправку јер испадај из лежишта. Треба метална врата ка дворишту заменити јер су остала стара метална и не функционишу.
3. **Дероње** - Решење проблема овог огранка је у проналажењу новог простора за библиотеку и комплетна адаптација простора.
4. **Б. Грачац** – За ову библиотеку је веома битно направити у склопу постојаће фасаде улаз са спољне стране. Библиотека је добро осветљена, током грејне сезоне топла, има по ревизији и по стандардима фонд који задовољава рад са одраслима и рад са децом. Управо због свега наведеног овој библиотеци је потребно обезбедити улаз ван школе како би била лако приступачна свима. У предњој просторији која је дечје одељење трба поправити под.
5. **Лалић** – Овој библиотеци је додељен нов простор. Простор је на прометном делу места, приступачан и светао. Потребне су полице јер је смештај књига скучен новом набавком.
6. **Каравуково** – Библиотека у Каравукову је без санитарног чвора и воде у просторијама, то је заиста проблем који се намеће те је хитност у том решавању. Захваљујући организацији и средствима Месне заједнице Каравуково, измењен је комплетан излог библиотеке као и улазна врата, тако је библиотека заиста топлија током зимског периода и са више светала. Планира се затварање прозора у помоћној просторији.
7. **Бачки Брестовац** – Потребно је облагање плафона гипсаним плочама и замена пода.
8. **Богојево** – Ова библиотека је у многој мери посвећена раду са децом, то намеће проблем потребе дечјег кутка, који би био решен намештајем и адаптацијом за децу.
9. **Кречење фасаде Библиотеке у Оџацима и Музејске јединице; Претресање клова и замена каплаја на библиотеци, као и чишћење олука.**

2. ОПРЕМА

Дотрајала и амортизована опрема у свим огранцима сходно материјалној ситуацији треба бити замењена.

3. КАДАР

Број и структура запослених

У библиотечкој музејској делатности сада је запослено укупно 17 радника, од тога

Виши дипломирани библиотекар -1

Висока стручна спрема - 6 (4 у Библиотеци, 2 у Музеју)

Виша стручна спрема - 3

Средња – 8

У књиговодству и рачуноводству запослен је 1 радник (средња стручна спрема)
Послове одржавања хигијене и курирске послове обавља 1 радник.

У Музејској јединици је запослено 2 радника.

Укупно у библиотеци и музеју 18 радника.

Историјско одељење Музејске јединице Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ у Оџацима

План за 2024.годину у оквиру Историјског одељења „Музејске јединице“ Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ Оџаци обухвата између осталог сортирање већ постојећих предмета и њихово убацивање у јединствену базу података, где се на тај начин укључивањем тих предмета у базу остварују услови да се они укључе у њен део. Тако убачени, инвентарисани и сређени предмети требају да покажу сав свој значај. Као такви они говоре о једном времену које је иза нас и које они на себи својствен начин приказују. На тај начин и сама установа иде у складу са модернизацијом, а да би се то остварило потребно је урадити следеће :

-извршити сортирање предмета и дати најосновније описе о њима

-затим инвентарисати предмете који су неинвентарисани како би се укључили у токове модернизације

-у новој 2024.години наставља се са инвентарисањем предмета, како би се нови предмети укључили у базу података неопходној за даљу модернизацију

-затим тако инвентарисане предмете укључити у јединствени сервер

Тематске изложбе требају да обухвате следеће:

-најважније тематске изложбе односиће се на најважније датуме у 2024.години као што су: Дан државности, 8.март, Дан победе итд.

-да би се то остварило потребно је током 2024.године одржати између четири и шест изложби

-Остваривање сарадње са музејском публиком:

-да би се остварила што успешнија сарадња са школама, а и како би се тематске изложбе представиле на најбољи начин потребно је остварити што успешнију сарадњу са информативним порталом који ће објављивати најважније вести везане за то, а тиме се

остварује презентовање онога чиме се између осталог бави сама установа, што је најважније укључити

Сарадња са осталим образовним установама укључује следеће:

-у новој години очекују се даље посете ђака установа, као и наставак даље сарадње са свим образовним установама у нашем окружењу

-затим обухватити потребну сарадњу са специјализованом школском секцијом укљученом у образовне установе, затим посете музеја и организација предавања ради стицања што успешнијег образовања

Конкурси и планирање везано за њих обухвата следеће :

-испланирана су учешћа за конкурс који расписују Министарство и Покрајински секретаријат за културу

Остваривање сарадње са другим установама културе обухвата:

-наставак сарадње са „Музејом Војводине“, као и сарадња са осталим установама у окружењу

Сарадња са Туристичком организацијом обухвата:

-То обухвата одличну сарадњу на свим најважнијим збивањима и догађајима на територији општине да би се остварила што већа успешност, а што је за остваривање потребних задатака најважније

Археолошко одељење Музејске јединице Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ у Оџацима

План за 2024. годину

У 2024. години археолошко одељење Музејске јединице Народне библиотеке „Бранко Радичевић“, планира да унапреди сталну поставку, процес чувања, презентације и популаризације археолошких налаза. Планира се наставак инвентарисања предмета са старијих ископавања, контакт са музејском публиком, образовним установама, туристичком организацијом општине и медијима генерално.

Планови за сталну поставку:

- Креирање нове поставке са предметима који потичу са археолошких локалитета на територији општине Оџаци;
- Конкурс за музејско наслеђе на конкурс, из области културе Покрајинског секретара за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама, за нову витрину која би била постављена на средину просторије.;
- Конкурисање на конкурс Министарства културе и информисања у оквиру конкурса за археолошка истраживања, сарадници на конкурс су Народни музеј Београд и Градски музеј Сомбор
- Конкурисање на конкурс Министарства културе и информисања у оквиру конкурса за музејско наслеђе, са циљем конзервације и реконструкције археолошких предмета са поставке и из збирке Музејске јединице;
- Регуларна промена предмета у оквиру сталне поставке на сваких 6 месеци;

Планови за процес чувања и инвентарисања:

- Планира се организује виртуелна изложба „Доња Брањевина од открића у светлу нових истраживања“.
- Све тематске изложбе биће одржане у оквиру сталне поставке;
- Планови за сарадњу са високошколским установама:

- Планира се наставак сарадње са свим образовним установама на територији општине и посете ђака музеју;
- Планира се увођење обилазака места са ђацима, и приповедање о прошлости;
- Планира се боља сарадња са специјализованим школским секцијама у оквиру образовних установа, посете музеја и организација предавања.

Планови за сарадњу са медијима:

- Сарадња са медијима ће се наставити и у 2024. години, пре свега са локалним медијима, али и свим заинтересованим медијским кућама које делују на регионалном и републичком плану.

Планови за конкурсе:

- Планира се учешће на конкурсима које расписује Министарство и Покрајински секретаријат за културу;
- Планови за сарадњу са међународним установама науке у културе;
- Планира се наставак сарадња са домаћим институцијама културе и науке и то са Народним музејом у Београду, Музејом Војводине у Новом Саду, Археолошким Институтом из Београда, БиоСенсе институтом из Новог Сада;

Археологија

- За 2024. годину планирано је да се настави са реинвентарисањем и систематизацијом археолошке збирке. Ово је најбитнији и најтежи задатак који захтева темељно прегледавање све доступне грађе из које треба извући податке о контексту проналаска предмета што је од немерљивог значаја у археологији. Даље у плану је и ревизија материјала који је ископан током заштитних ископавања приликом гасификације општине Оџаци и околних села. Овај материјал је веома разноврсан хронолошки те сматрамо да ће се међу тим материјалом пронаћи још доста предмета који би се изложили и који би употпунили хронолошку прошлост овог краја.
- Музејска јединица Оџаци планира да настави сарадњу са Покрајинским заводом за заштиту споменика и Народним Музејем из Београда на пројекту „Доња Брањевина – почеци живота праисторијских пољопривредника у српском Подунављу“. Ове године планирано је да се део средстава, уколико Министарство културе одобри пројекат, уложи у сређивању и прању материјала који потиче са старих ископавања Доње Брањевине. Ради се о великој количини неопраног и несређеног материјала, пре свега фрагмената керамике.
- Ово ће бити од изузетне важности за Музејску јединицу, и надамо се да ће међу тим материјалом пронаћи још много занимљивих и значајних предмета који ће наћи своје место у изложбеном простору и који ће дати научни допринос даљем изучавању најранијих земљорадничких заједница у Подунављу.

- Од богатог археолошког материјала који се чува овде планирано је да се један одређена скупина налаза (за сада још није одлучено која) публикује у стручним часописима (Гласник Српског археолошког друштва, Рад Музеја Војводине, итд..). Такође се надамо сарадњи са другим колегама те ће се активно радити на успостављању контаката са стручњацима из разних области археологије. Археологија је као наука у последњој деценији а и дуже веома напредовала те је за неки темељни рад неопходно укључити велики број стручњака из разних области.

Током 2024. године рад кустоса-археолога у Музејској јединици ће се наставити у областима које спадају у основне делатности музејског посла. Ово се пре свега односи на наставак систематизације и инвентарисања музејских предмета, затим електронски унос у Јединствени информациони систем и фотодокументовање предмета.

Наставиће се рад на промоцији и презентацији археолошког културног наслеђа општине Оџаци са намером да се публици, пре свега локалној, што више укаже на значај очувања археолошког наслеђа.

За 2024. годину планирано је да Музејска јединица преко конкурса за културно наслеђе Министарства култура и Покрајинског секретаријата за културу покуша да обезбеди финансијска средства за пројекте. Први пројекат би се односио на конзервацију металних предмета који се налазе у музејској збирци а који нису адекватно конзервирани. Ради се о неколико примерака врхова копља који се могу приписати латенској (келтској) култури и о металним налазима из аварских гробова. Уколико би пројекат био одобрен и реализован изложбени простор Музејске јединице би био употпуњенији излагањем ових репрезентативних примерака

Музејска јединица планира да направи једну изложбу о келтско-латенској култури на територији општине Оџаци. Богато археолошко наслеђе из овог периода које се чува у музејској збирци би било представљено научној и широј публици. У склопу ове изложбе план је да се представе и предмети који се налазе у Градском музеју у Сомбору а који су пронађени још почетком XX века у Оџацима. Ради се о изузетном налазу коњаничког гроба из периода млађег гвозденог доба које се приписује Келтима.

Председница Управног одбора

Бранка Лончар

Директорорица библиотеке

Биљана Златковић
Виши дипломирани библиотекар